

## **Lausunto alueellisesta matkailuverosta**

Khall 20.01.2026  
22/00.02.01/2026

Valmistelija Hallintojohtaja Kyllönen Pinja, puh. 044 7255223

### **Johdanto**

Valtiovarainministeriö selvittää alueellisen matkailijaveron toteuttamisedellytyksiä. Ministeriö pyytää kommentteja ja näkemyksiä alueellisen matkailijaveron valmistelua varten.

### **Tausta**

Matkailijavero tarkoittaa yleensä lyhytaikaisen majoittumisen yhteydessä maksettavaa veroa tai maksua. Vastaavia majoittumiseen liittyviä ja matkailijoilta kerättäviä maksuja tai veroja on käytössä monissa Euroopan unionin jäsenmaissa.

Pääministeri Petteri Orpon hallitus on kevään 2025 puoliväliriihessä päättänyt Itäisen ja Pohjoisen Suomen ohjelmien strategisten toimenpiteiden käynnistämisestä. Osana tätä hallitus on päättänyt, että alueellisena kokeiluna toteutetaan lakiin perustuva matkailuvero eli matkailijamaksu toteuttamisedellytysten selvittämisen jälkeen. Selvityksessä tulee huomioida oikeudelliset edellytykset ja muut lainsäädännölliset sekä kuntataloudelliset kysymykset. Vastaava toimenpidekirjaus sisältyy pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaisesti valtioneuvoston kanslian johdolla valmistelemaan ja vuonna 2024 käynnistyneeseen Pohjoisen Suomen ohjelmaan. Toimenpide koskee kestävän matkailun edistämistä, joka on Suomen matkailustrategian mukaan yksi Suomen matkailun kehittämistavoitteista.

Suomessa alueellinen matkailijavero olisi perustuslailliselta luonteeltaan vero, koska se ei ole korvaus tietystä palvelusta tai edusta ja se on maksajalleen pakollinen. Perustuslain 81 §:n mukaan verosta on säädettävä lailla, joka sisältää säännökset verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta. Lailla säätämisen vaatimus koskee myös kokeiluluonteista veroa. Alueellisen matkailijaveron kokeilu edellyttää siis uuden verolainsäädännön valmistelua kuten myös sitä, että veron kantamiselle luodaan tekninen järjestelmä.

### **Tavoitteet**

Kuulemisen kautta kartoitetaan etenkin kuntien ja matkailualan sidosryhmien näkemyksiä siitä, minkälaisia tavoitteita alueelliselle matkailijaverolle voidaan asettaa ja minkälainen veromalli toteuttaisi parhaiten tavoitteita. Kyselyn tarkoituksena on myös muodostaa käsitys siitä, miten laajasti matkailijaveron käyttöönotosta ollaan kiinnostuneita sekä minkälaisia muita näkökulmia alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon liittyy.

Kysely on jaettu erilaisia teemoja koskeviin osuuksiin. Kysymysten edellä

kuvataan lyhyesti teemaan liittyvää taustaa sekä esitetään kysymyksiä, joihin vastaajien toivotaan ainakin esittävän näkemyksiä.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Kuhmon kaupunginhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon em. asiaan:

Kuuleminen alueellisen matkailijaveron toteuttamisesta

Miten suhtaudut alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon? Jos kunnilla olisi mahdollisuus ottaa käyttöön alueellinen matkailijavero, näkisitkö veron ajankohtaisena ja edistettävänä toimenpiteenä?

Kuhmon kaupunki näkee, että matkailijaveron mahdollinen käyttöönotto voi olla kunnille myönteinen väline matkailusta saatavien tulojen lisäämiseen. Matkailijavero voisi tarjota kunnalle keinon kompensoida matkailun kasvusta aiheutuvia kustannuksia, kuten maankäyttöön, infrastruktuuriin ja kunnallistekniikkaan liittyviä investointeja. Samalla Kuhmo korostaa, että matkailun merkitys ja kehitysvaihe vaihtelevat huomattavasti eri kunnissa – jopa pelkästään Kainuun maakunnan sisällä – minkä vuoksi yhdenmukainen ratkaisu ei sovi kaikille.

Miten suhtaudut veron kokeiluluonteisuuteen? Miten ja millä tavoin kokeilu olisi toteutettavissa? Mitä veron kokeilulla haluttaisiin saavuttaa?

Kuhmon kaupungin näkemyksen mukaan matkailijaveron mahdollinen käyttöönotto palvelisi kuntia parhaiten, jos se perustuisi vahvasti kunnalliseen itsehallintoon. Kunnille tulee jättää täysi vapaus päättää, otetaanko matkailijavero käyttöön vai ei, sekä määritellä verokanta annetun vaihteluvälin puitteissa. Kokeiluluonteinen malli mahdollistaisi veron vaikutusten arvioinnin paikallisesti ja kuntakohtaisesti. Veron käyttöönotto voi olla perusteltua kunnissa, joissa matkailusektori on riittävän kehittynyt eikä vero olennaisesti hidasta matkailuelinkeinon kasvua. Sen sijaan matkailultaan vielä kehittyvillä alueilla valtakunnallisesti pakotettu vero voisi heikentää toimialan kasvuedellytyksiä.

Minkälaisia tavoitteita matkailijaverolla olisi? Miksi matkailijavero otettaisiin käyttöön kunnassa ja mitä sillä haluttaisiin saavuttaa?

Kuhmossa matkailijaveron käyttöönotto ei ole välttämättä tällä hetkellä ajankohtaista, sillä matkailusektori on edelleen kehitysvaiheessa. Tulevaisuudessa matkailijavero voisi kuitenkin toimia keinona rahoittaa matkailun kasvusta kunnalle aiheutuvia kustannuksia sekä tukea infrastruktuurin ja palveluiden kehittämistä. Matkailun kestävä kasvu edellyttää kunnallisia investointeja, joihin matkailijaverosta saatava tulo voisi osaltaan vastata.

Minkä suuruinen matkailijavero olisi perusteltu?

Kuhmon kaupunki katsoo, että kunnille tulee jättää itsemääräämisoikeus verokannan määrittelyssä, esimerkiksi vaihteluvälillä 0–3 % majoittumisen kokonaiskustannuksesta.

Mihin majoitusmuotoihin veron tulisi kohdistua? Entä mihin sen ei tulisi kohdistua?

Veron tulisi kohdistua lähtökohtaisesti kaikkeen maksulliseen majoittumiseen, jotta kilpailutilanne eri majoitusmuotojen välillä säilyy tasapuolisena.

Missä määrin kunnille tulisi jättää mahdollisuuksia valita veron soveltamiseen liittyviä yksityiskohtia?

Matkailijaveron tulee olla mahdollista ottaa käyttöön kunnallisen itsehallinnon perusteella kaikissa Suomen kunnissa, mutta täysin vapaaehtoisesti. Kunnille on jätettävä oikeus päättää veron käyttöönotosta, käytöstä poistamisesta, ajallisesta soveltamisesta sekä alueellisesta kohdentamisesta kunnan sisällä. Verokannan määrittelyn tulee olla kunnan päätettävissä, ja verotuoton tulee kertyä täysimääräisesti sille kunnalle, jossa vero on kannettu.

Miten matkailijavero vaikuttaisi kunnan matkailumääriin ja vetovoimaan?

Kuhmon kaupungin näkemyksen mukaan matkailijavero voisi lyhyellä aikavälillä hidastaa kehittyvän matkailusektorin kasvua. Tämän vuoksi veron käyttöönoton ajankohta tulee arvioida huolellisesti ja paikalliset olosuhteet huomioiden. Veron käyttöönotto voisi tulla ajankohtaisemmaksi siinä vaiheessa, kun matkailun aluetaloudellinen vaikutus on merkittävästi nykyistä suurempi.

Miten näet vaikutusten riippuvan siitä, ottavatko lähialueen kunnat matkailijaveron käyttöön ja minkälaisena?

Kuhmon kaupunki näkee, että matkailijaveroa voitaisiin käyttää myös ohjaavana verotuksen välineenä. Voimakkaan matkailukasvun alueilla verolla voitaisiin hillitä kasvun kielteisiä vaikutuksia, kun taas hitaamman kasvun kunnissa veron perimättä jättäminen voisi tarjota kilpailuetua ja tukea matkailun kehittymistä. Tämä korostaa entisestään tarvetta jättää päätösvalta matkailijaverosta kunnille, sillä alueelliset erot ovat merkittäviä jopa Kainuun sisällä.

Päätös